

Rinze Ijbema - Lucas 9, 20-22.

**[1]** 'En wie ben ik volgens jullie?'

Het is onvoorstelbaar wat er wereldwijd over Jezus wordt gezegd. Miljoenen en miljoenen mensen hebben wel een mening over Jezus. Bij voorbeeld: miljoenen mensen buiten de kerk vereren Hem als de god die je aanroept als je schrikt. Of als de god die je aanroept als je verontwaardigd bent. 'Jezus,' zeggen mensen, als je ze laat schrikken. Of op TV, als iemand verontwaardigd is of gefrustreerd: 'Jezus!' Ik begrijp niet precies wat je dan van Hem verwacht, maar kennelijk is Hij volgens jou de moeite waard om aan te roepen. En eerlijk is eerlijk: dat mag wel wat minder, wat mensen buiten de kerk over Jezus zeggen. Omdat het vaak meer over henzelf zegt dan over Jezus.

En binnen de kerk dan? Ik ga iets gekks zeggen. Ik denk dat het binnen de kerk wel wat meer mag, wat mensen over Jezus zeggen. Natuurlijk weet ik dat al die mensen binnen de kerk best veel weten van Jezus. Maar soms zijn we in de kerk wel erg veel bezig met discussiëren over God over geloof en soms zijn we in de kerk wel erg veel bezig met God en geloof een beetje op schema krijgen. Nu ben ik erg voor discussiëren en ik houd heel veel van duidelijke schema's – maar als het waar is wat Jezus volgens zichzelf is, dat Hij God is die is mens geworden, dan doorbreekt Hij alle schema's en dan kun je eeuwig discussiëren – maar dan kom je toch telkens op het punt uit dat je voor Hem staat en Hij je de vraag stelt: 'En wie ben ik volgens jou?'

In de kerk of daarbuiten: je hebt allemaal je ideeën over God of een god. Het hele punt van de kerk, van het christelijk geloof, is dat het niet begint bij jouw schema's en dat het ook niet begint bij jouw angsten en ook niet bij jouw dromen of wat jij doet. En het begint ook niet in de hemel of in een onzichtbare geestenwereld. Het begint ermee dat we geloven in een God die ervoor kiest om ons in onze wereld op te zoeken en met ons mee te gaan. En dat op een manier die niemand had verzonnen. In Jezus kwam God zelf met zijn voeten in onze klei staan. Vergeet alles wat je weet of denkt dat je weet over God. Jezus van Nazareth staat voor je neus en confronteert je met de vraag: 'We zeg jij dat Ik ben?'

In het evangelie van Lucas, zoals we dat lezen, stelt Jezus die vraag op een belangrijk moment. Hij is namelijk precies halverwege zijn missie op aarde. Toen Hij eenmaal dertig was, had hij twaalf vrienden uitgekozen om zijn volgelingen te zijn. Hij was in heel Israël gaan vertellen over Gods koninkrijk, en dat dat er nu aan kwam. Hij was het niet alleen gaan vertellen, Hij had het ook laten zien. Waar Jezus ging, genas Hij mensen, vergaf Hij zonden en bracht Hij hoop en, minstens zo belangrijk, eten en drinken in overvloed. Vervolgens stuurt Hij zijn twaalf volgelingen erop uit om precies hetzelfde te doen. En in heel het land tintelt het van de verwachting: gaat Gods nieuwe lente nu beginnen?

Als het klopt dat Jezus deze vraag stelt, zeg maar op de helft van zijn project, dan komt daar nog bij dat de komst van Jezus überhaupt zeg maar op de helft van Gods project komt. Gods project, breng het eens onder woorden, dat was: verzin iets moois, een universum, met iets nog mooiers, 'leven', en dan nog mooier, bewust leven, mensen. Dat had God gedaan. Hij had het bedacht en Hij had het gemaakt. Maar, vraag niet hoe het kan, maar die mensen kiezen bewust tegen God en de dood maakt het leven kapot en er is opeens niks moois meer aan. En God had het stof van zijn voeten kunnen kloppen en zijn handen kunnen wassen in onschuld. Maar dat deed Hij niet. Hij gaat verder, met Abraham en Israël en dat loopt uit op het middelpunt van de geschiedenis: op Jezus. En op het middelpunt van zijn missie stelt Jezus deze vraag, de vraag waar alles om draait. 'En wie ben ik volgens jullie?'

Het is Petrus die de vraag beantwoordt. **[2]** En met zijn antwoord slaat hij de spijker op zijn kop. 'U bent de door God gezonden messias.' En messias betekent gezalfde. 'U bent de gezalfde van God.' Wat is een gezalfde? Een gezalfde was altijd al iemand die in Israël door God was uitgekozen voor een bijzondere taak en die daarvoor met olijfolie gezalfd was. Dat zalven was een symbool dat God je een bijzondere opdracht gaf en dat Hij daarvoor ook op een bijzondere manier met zijn kracht in jouw leven aan het werk zou gaan. Zo werd er soms bij voorbeeld een profeet gezalfd, een Elisa of een ander. Maar Jezus is geen gewone profeet. Ook priesters werden zo gezalfd. Maar Jezus is ook geen gewone priester. En koningen werden gezalfd. Is dat wat Jezus is?

In één woord: ja. Als je zegt dat Jezus de messias van God is, dan zeg je dat Hij koning is, de koning van Gods al lang beloofde nieuwe koninkrijk. Maar het bijzondere is dat Jezus daar een hele nieuwe draai aan gaat geven. Kijk, Petrus heeft precies gelijk: Jezus is de door God gezonden messias. Maar Petrus kan alleen maar achteruitkijken in de geschiedenis en zo proberen in te vullen wat dat dan concreet betekent. Maar Jezus kijkt vooruit en Hij weet: Ik ga een heel bijzondere koning zijn.

Een koning die gaat lijden en sterven. En daarom legt Hij Petrus en de anderen hier het zwijgen op. **[3]** 'Hij beval hun op strenge toon dat tegen niemand te zeggen.'

Je kunt je hoofd breken over waarom Hij ze zo direct verbiedt om te vertellen dat Hij de messias is. Je kunt het simpel houden en zeggen dat Jezus' volgelingen later zelf moesten uitleggen waarom ze niet eerder hadden gezegd dat Jezus de koning van God was. Nou, dat was dan omdat Hij het hen zelf had verboden erover te praten. Maar dan blijft de vraag: waarom dan? En volgens mij zit het precies in die nieuwe invulling die Jezus wist dat Hij ging geven aan dat koningschap. Namelijk: een koning die vrijwillig ging lijden en sterven. **[4]** En dat was zo nieuw, dat moest Hij eerst doen, voordat Hij het kon uitleggen. Typisch God: eerst gewoon doen, en dan langzaam duidelijk laten worden wat je eigenlijk doet.

Voordat ik verder ga en vertel wat dit allemaal voor ons betekent, vraag ik nog even je aandacht voor een detail: hoe Jezus zichzelf noemt. Jezus noemt zichzelf hier 'de Mensenzoon.' Opnieuw, net als messias, een titel waar een heleboel in zit. Ik haal er vanmorgen dit uit: op het moment dat Petrus Hem erkent als de koning van God, noemt Jezus zichzelf een kind van Adam. Dus halverwege de geschiedenis van hemel en aarde, grijpt Jezus terug op het begin. Want de mensen waren bedoeld om te regeren. En als dat ons mislukt, betekent dat niet dat God dat idee opgeeft. Als mens gaat Hij Gods koning zijn.

Laten we eens kijken wat dit allemaal voor ons vandaag betekent. Vandaag. Vandaag begint de Stille week, de week naar Goede Vrijdag toe en dan naar Pasen. Pasen is feest, groot feest. Als Oosterkerk willen we daar dan ook graag in meer dan één zondag mee uitpakken. Wat betekent Pasen voor jou, voor je kerk, voor je werk, voor je wereld? Dat uitpakken doen we in de kerkdiensten, maar we nodigen je uit om daar ook als kring of als kerklid zelf mee aan het werk te gaan. Via de site van de kerk (en voor de liefhebber ook op papier) zorgen we voor een leesrooster en voor gebedspunten en voor gesprekspunten. Wat ik hier vertel vind je ook op een filmpje op de site van de kerk en daar kun je het materiaal ook vinden.

Maar het is nog geen Pasen, het is nog geen feest. Het is het begin van de Stille week en eigenlijk vraag ik je inderdaad om stil te staan en stil te zijn. Kijk, Pasen is echt en we gaan het echt vieren. Het overwinnen van de dood van Jezus heeft iets wezenlijks veranderd aan de wereld en aan ons. Maar om werkelijk te ervaren wat dat dan is, moet je telkens opnieuw het verhaal van God en

het verhaal van Jezus volgen vanaf het begin. Echt waar: je kunt niet Jezus als koning omarmen, als je Hem niet in zijn lijden en sterven omarmt.

En dat is een probleem. 'En wie ben ik volgens jullie?' is de vraag van Jezus aan zijn volgelingen, halverwege zijn missie. Het is ook zijn vraag aan jou, midden in jouw leven. 'Wie zeg jij dat Ik ben?' En zeg niet te snel dat Hij de door God gezonden messias is. Die Petrus, hè, die hier direct het juiste antwoord geeft, diezelfde Petrus gaat in de nacht van donderdag op vrijdag zeggen: 'Ik ken hem niet.' En dat was een spijker in Jezus' doodskest. Maar eerlijk is eerlijk: niemand van ons, niemand van ons mensen, steunde Jezus nog toen Hij veroordeeld en gekruisigd werd. Wat Hij als kind van Adam deed namens ons allemaal en voor ons allemaal: vrijwillig de dood ondergaan, terwijl het Hem als enige van ons niet had hoeven treffen, Hij deed het helemaal alleen. Er is een moment geweest dat niemand van ons Hem nog erkende voor wie Hij was, de goddelijke koning.

Dit opent een donkere plek in jouw leven en in mijn leven, in jouw hart en in mijn hart. Is het uit zelfbescherming tegen wat andere mensen zullen zeggen? Is het uit angst voor het feit dat je God niet kunt in een doosje kunt stoppen, of in een schema? Is het uit verontwaardiging omdat God niet doet, niet altijd doet wat jij wilt? En je hoeft het mij niet te vertellen en ik hoef het jou niet te vertellen, maar Jezus moet het wel weten. 'Wie zeg jij dat Ik ben?' 'Heer, ik wil U omarmen als mijn redder en koning, maar weet U dat er diep in mij soms boosheid zit en soms verdriet, soms angst en soms wantrouwen, zelfs tegenover U?' Geloof me, Hij weet het precies, maar jij hebt het nodig dat je het Hem vertelt. En het feit dat Hij niet bij je wegloopt is zijn antwoord. Of wacht, daar loopt Hij toch bij je weg, maar kijk, Hij gaat naar Golgotha. Om te sterven voor jou.

Wees stil bij Hem en wat Hij deed voor jou. En wees dan ook stil bij Hem als je denkt over wat je voor Hem wilt doen. Want weet je, als je Hem omarmt als de koning van God, dan accepteer je ook dat Hij daar een heel nieuwe invulling aan gaf. Het feit dat de koning moest lijden. Of nieuw, natuurlijk had God achteraf er al over verteld door de profeten en er wat van laten zien in de geschiedenis. Hoe dan ook, waar Hij niet voor wegloopt maar op zijn schouders neemt als taak die Hem gegeven is, daar vraagt Hij jou ook om niet voor weg te lopen. **[5?]** 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen.' Wil je stil zijn, deze week, als je nadenkt over de vraag van Jezus en over wat je antwoord voor jezelf betekent?

En weet je, als jij je niet schaamt om volgeling en vriend van de lijdende koning te zijn, dan, Hij zegt het zelf schaamt Hij zich niet voor jou. Hij schaamt zich niet voor Rinze IJbema en niet voor Ate van de Bult. Integendeel, Hij weet wie jij bent. Ik geloof werkelijk dat Jezus het zegt op het

moment van ons sterven: 'Ik ken jou en jij kende Mij. Wees welkom, Ate van de Bult, kind van Adam, kind van God.' Wees stil en hoor van binnen dat Hij je roept en je naam noemt en het je vraagt: 'Wie mag Ik voor je zijn?' Mijn lam van Pasen, de leeuw van Juda.

Amen.